

ELEKTRONSKO POSLOVANJE

školska 2024/2025 godina

Vežba 5: Integracija sistema plaćanja u WooCommerce

U e-trgovini (elektronskoj trgovini), **sistem plaćanja** je softverski servis koji služi kao **posrednik između kupca i prodavca**.

Njegov glavni zadatak je da omogući da **novac sigurno, brzo i automatski** pređe sa kupčevog računa (kartice, banke, digitalnog novčanika) na račun prodavca, **nakon što kupovina bude završena**.

🔐 Zašto je sistem plaćanja važan?

- **Bezbednost** Kupac unosi osetljive podatke (brojevi kartica, lozinke), pa plaćanja moraju biti šifrovana i zaštićena od zloupotrebe.
- **Brzina** Sve se dešava u realnom vremenu, bez potrebe da prodavac ručno proverava svaki priliv novca.
- **Poverenje** Profesionalni i sigurni sistemi plaćanja povećavaju poverenje kupaca prema prodavnici.

Bez adekvatnog sistema plaćanja, online prodavnica ne može normalno da funkcioniše, jer kupci ne bi mogli da završe kupovinu!

WooCommerce (popularan plugin za WordPress) omogućuje **jednostavno dodavanje sistema plaćanja** kroz **pluginove (dodatke)**. To znači da ne moramo ništa kodirati iz početka – već samo instaliramo, konfigurišemo i uključimo određenu opciju plaćanja.

U WooCommerce-u sistemi plaćanja mogu biti:

Online metode – Kupac odmah plaća putem interneta.

🏦 **Offline metode** – Kupac ne plaća odmah, već naknadno, po instrukcijama koje dobija.

<u>Kako funkcioniše tok plaćanja u WooCommerce-u?</u>

Zamislite sledeći tok rada u vašoj online prodavnici (korisnik na sajtu):

1. Dodavanje u korpu

Korisnik pretražuje proizvode i klikom na dugme **"Dodaj u korpu"** stavlja željene artikle u virtuelnu korpu, kao u fizičkoj prodavnici.

Šta se dešava u pozadini?

- WooCommerce čuva ID proizvoda, količinu i cenu u sesiji (session)
- Korpa se dinamički ažurira i korisnik može nastaviti sa kupovinom

2. Checkout (naplata)

Korisnik odlučuje da završi kupovinu i klikne na **"Idi na naplatu"** (checkout). Na checkout stranici korisnik:

- Popunjava lične podatke (ime, prezime, adresa, email, telefon)
- Unosi adresu za isporuku (ako se razlikuje)
- Može da ostavi napomenu za isporuku (opciono)

Zašto su ovi podaci važni?

- Adresa i kontakt su potrebni za isporuku
- Email je potreban za slanje potvrde narudžbine

3. Izbor načina plaćanja

Na checkout stranici korisnik bira **jednu od dostupnih metoda plaćanja**, koje smo mi ranije omogućili u podešavanjima WooCommerce-a.

Primer prikazanih opcija:

- "Plaćanje karticom preko Stripe-a"
- "Plaćanje putem PayPal-a"
- "Uplata na račun (bankovni transfer)"

Korisnik bira opciju koja mu najviše odgovara.

4. Završavanje narudžbine

Korisnik klikne na dugme **"Poruči"** ili **"Završi kupovinu"**. Ovim korakom:

- WooCommerce automatski kreira novu narudžbinu sa statusom (zavisno od metode plaćanja).
- Porudžbina se privremeno čuva u bazi podataka.
- Korisnik se usmerava na sledeći korak zavisno od metode.

5. Plaćanje i potvrda

Ako je odabrana online metoda (npr. Stripe ili PayPal):

- Kupac unosi kartične podatke ili korisničko ime/lozinku
- Plaćanje se izvršava odmah
- WooCommerce prima automatsku potvrdu od sistema plaćanja ("payment completed")
- Status narudžbine se menja u "Obrađuje se" ili "Završeno"

Ako je odabrana offline metoda (npr. bankovni transfer):

- WooCommerce prikazuje instrukcije za uplatu
- Korisnik mora ručno uplatiti novac
- Status narudžbine ostaje "Na čekanju" dok prodavac ne potvrdi uplatu

6. WooCommerce registruje porudžbinu i šalje mejl

Bez obzira na metod plaćanja:

- WooCommerce automatski kreira zapis o narudžbini u tabeli wp_posts i povezanim tabelama.
- Korisnik dobija email sa potvrdom narudžbine.
- Prodavac takođe dobija obaveštenje o novoj porudžbini.

Accepted payment methods

🧮 Vrste sistema plaćanja i njihove prednosti

U nastavku ćemo objasniti najpoznatije online i offline metode plaćanja koje se koriste u etrgovini, kao i njihove prednosti i potencijalne nedostatke.

Poznavanje različitih opcija omogućuje vlasnicima prodavnica da ponude kupcima sigurno i praktično iskustvo plaćanja, prilagođeno njihovim potrebama.

🗕 PayPal

- Jedan od najpoznatijih online sistema
- Kupac se preusmerava na PayPal stranicu da unese korisničke podatke
- Transakcija se obavlja izvan sajta, što povećava bezbednost
- Podržava kartice i saldo sa PayPal računa

Prednosti:

✓ Bezbedno
✓ Globalno prihvaćeno
✓ Lako za integraciju

Nedostaci: X Potreban PayPal Business nalog X Transakcione provizije

🔵 Stripe

- Moderan sistem koji omogućava plaćanje karticom direktno na sajtu
- Nema preusmeravanja brže i jednostavnije iskustvo
- Idealno za profesionalne prodavnice

Prednosti:

✓ Brz checkout

✓ Lep UI/UX

🗸 Podržava više valuta

Nedostaci:

X Potreban Stripe nalog

🗙 Nije podržan u svim zemljama (ali jeste u Srbiji)

🏦 Bankovni transfer

- Offline metoda korisnik dobija instrukcije za uplatu
- Prodavac ručno proverava da li je novac uplaćen
- Koristi se često u B2B i domaćim firmama

Prednosti:

Nema provizije za prodavca
Ne zahteva nikakvu integraciju

Nedostaci:

× Ručna obrada
× Sporija potvrda narudžbine

🛠 Primer za praktični rad

🔧 Priprema WooCommerce prodavnice

U meniju svog postojećeg sajta idi na **WooCommerce > Podešavanja > Plaćanja**

💳 PayPal integracija (test mod)

Koraci:

- 1. Kreiraj PayPal Developer nalog na https://developer.paypal.com
- 2. U "Sandbox" odeljku napravi testni Business nalog
- 3. U WooCommerce aktiviraj "PayPal Payments" plugin
- 4. Idi na Podešavanja tog plugina
- 5. Unesi testne podatke (npr. sandbox email, API ključeve)
- 6. Omogući testni režim (sandbox)

Testiranje:

- Idi na prodavnicu, dodaj proizvod u korpu
- Idi na naplatu (checkout), izaberi PayPal
- Bićeš preusmeren na sandbox PayPal sajt
- Uloguj se kao test korisnik i potvrdi plaćanje

💳 Stripe integracija (test mod)

Koraci:

- 1. Kreiraj nalog na https://dashboard.stripe.com
- 2. U "Developers" sekciji pronađi:
 - Publishable Key
 - Secret Key
- 3. U WordPress-u instaliraj plugin: WooCommerce Stripe Payment Gateway
- 4. Idi na WooCommerce > Plaćanja > Stripe > Podesi
- 5. Unesi test ključeve
- 6. Uključi "Test mode"

Testiranje:

- Koristi test karticu 4242 4242 4242 4242, bilo koji datum, CVC 123
- Završetak narudžbine se dešava direktno na sajtu

🏦 4. Aktivacija bankovnog transfera

Koraci:

- 1. Idi na WooCommerce > Plaćanja > Aktiviraj "Bank Transfer"
- 2. Klikni "Podesi" i unesi:
 - Ime primaoca
 - o Broj računa
 - o Ime banke
 - Poziv na broj
- 3. Klikni "Sačuvaj"

Testiranje:

- Simuliraj porudžbinu, kupac će videti instrukcije
- Porudžbina će biti označena kao "Na čekanju"
- Prodavac je ručno menja u "Obrađena" nakon uplate

Hint: Uključi debug mod za lakše rešavanje problema (WooCommerce > Podešavanja > Plaćanja > Logging)